

Pauluse autoriteet ja evangeelium

*Kas ma nüüd otsin toetust inimestelt või Jumalalt?
Kas ma püüan meeldida inimestele? Sest kui ma
veel tahaksin meeldida inimestele, siis ma ei oleks
Kristuse sulane. [Kiri galaatlastele 1:10](#)*

Hingamispäev, 1. juuli
Daniel Bell (Wahroonga, Uus-Lõuna-Wales, Austraalia)

Sissejuhatus. Tõlkes kaduma läinud

[Gl 1:6–9](#); [2Pt 3:16](#)

Nike'il on „Just Do It“ (Lihtsalt tee seda) ja McDonaldsil „I'm Lovin' It“ (See meeldib mulle). Viis aastat oli ühel maailma suurimal pangal HSBC-l „Assume Nothing“ (Ei pea midagi enesestmõistetavaks), mis on üsna hea loosung panga jaoks ja manab silme ette pildi isikustatud teenustest, mis on kohandatud individuaalsete finantsvajadustega. Kuid 2009. aastal kulutas rahvusvaheline pank ligi 10 miljonit dollarit, et seda loosungit muuta. Miks? Nende hästi mõeldud loosung oli paljudes riikides tõlgitud kui „Do Nothing“ (Ei tee midagi), mis tekitab pildi üsna laiskadest pankuritest.

Meenuta lihtsalt, millal pidid viimati ütleva: „Ega ma nii ei mõelnud.“

Kuigi HSBC koges klassikalist tõlkes kaotsiminekut, ei ole väärtõlgendamise või vääriti mõistmise jaoks tegelikult üldse vaja teist keelt. Meenuta lihtsalt, millal pidid viimati ütleva: „Ega ma nii ei mõelnud.“

Apostel Paulus koges just seda umbes 20 aastat pärast Jeesuse surma, ajal, mil evangeelium levis kulutulena üle tol ajal tuntud maailma. „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad,“ ([Mt 28:19](#)) oli Jeesus öelnud ning Tema jüngrid võtsid seda korraldust tõsiselt. Jumala armu ja pääste sõnumit levitati mitte üksnes Rooma impeeriumi tähtsates linnades, vaid ka Väike-Aasia maades. Seda kuulutati juutidele ja paganatele ühtviisi, mis oli ülimalt vaieldav ja ebatraditsiooniline hoiak ajal, kui juudid uskusid, et nemad on vanaaja iisraellastest põlvnemise tõttu eriliselt Jumala lepingurahvaks valitud ([5Ms 14:2](#)).

Kui varakristliku koguduse teatud liikmed ei oleks endale kindlaks jäänud, ei oleks kristlus tänapäeval maailma suurim religioon.* Nende juutide jaoks tähendasid „kõik rahvad“ lihtsalt juute maailma teistes osades. Paganad võisid kristliku kogudusega ühineda, kuid teatud tingimustel – põhimõtteliselt pidid neist saama juudid, nad pidid järgima juudi kombeid, kaasa arvatud ümberlõikamine.

Evangeelium, nagu seda esitas Jeesus, oli lihtne. Kõige tähtsamad ei olnud teod ja seadusele kuuletumine, vaid usk. Kristliku koguduse liikmeks saamiseks pidi inimene vaid uskuma Jeesuse päästvasse armu, mitte täitma juudi kombeid. Kirjas galaatlastele naastakse evangeeliumi tuuma juurde ja käsitletakse kristluse olulisi teemasid.

* „The Global Religious Landscape“, Pew Research Center, <http://www.pewforum.org/2012/12/18/global-religious-landscape-exec/>.

Pühapäev, 2. juuli
Lerie Paculanang (Singapur)

Tõendusmaterjal. **Kristusele orjastatud**

Gl 1:10

Nagu Paulus tervitussõnades mainis, oli Paulus enne kirja saatmist Galaatia kogudustes teeninud. Kuid Paulus oli teada saanud, et need kogudused olid kõrvale kaldunud neist õpetustest, mille ta neile esialgu andis. Nende hulgas kerkisid esile teatud „väärevangeliiumid“. Selle probleemi tõttu tundis Paulus kohustust inimesi noomida ja nad tõe juurde tagasi tuua.

See kohusetunne ei olnud ajendatud lihtsalt poliitilistest või sotsioloogilistest aspektidest. Põhjus, miks Paulus probleemiga tegeles, ei olnud ka selles, nagu tahtnuks ta taas koguduste lugupidamist ära teenida või sellepärast, et ta pidas end „teerajajaks“, kellel oleks nagu õigus midagi öelda.

Ülioluline on mõista autoriteeti, mis annab meile meelevalda teha seda, mida me teeme.

Paulus väidab selgelt, et tema ajend vigadele tähelepanu juhtida oli ajendatud tema sulasesuhtest Jumalaga. Kreeka keeles on siin kasutatud sõna *doulos*. Kuigi mõnedes piiblitõlgetes on see sõna tõlgitud kui „sulane“, sisaldab see sügavamalt ja keerulisemat tähendust kui lihtsalt sulane. *Doulos* oli sõna, mis kirjeldas Vana-Kreeka tsivilisatsioonis madalaimat orja. *Doulos*’el ei olnud mingeid õigusi ja tema vabadus sõltus täiesti peremehest. Paulusel ei olnud oma elule enam mingit õigust, vaid kõik, mida ta nüüd tegi, oli Isanda soovide ja korralduste täitmine. Ta ei teinud seda isikliku plaani ega kavatsuse pärast, vaid tõelise Isanda ja Issanda Jeesuse Kristuse pärast.

Ülioluline on mõista autoriteeti, mis annab meile meelevalda teha seda, mida me teeme. Ka Jeesusele esitati niisuguseid küsimusi ([Mk 11:28](#)) ning paljudele teistele piiblitegelastele, nagu näiteks Moosesele ([4Ms 12:1](#)), Taavetile ([1Sm 17:45](#)) ja Jeremijale ([Jr 28:9](#)). Ainult need, kellel on tõeline ja lähedane suhe Jumalaga, on need, kes suudavad oma elus ja töös ilmutada Jumala tegelikku väge, nii nagu see ilmnes Pauluse elus – veendumus, et Kristus oli tõesti tema Isand, kes andis talle meelevalda julgelt evangeeliumi kuulutada ja isegi oma Isanda eest elu anda.

VASTA

1. Kuidas saame sobitada kontseptsiooni vabadusest Kristuses mõttega, et oleme Tema „orjad“?

2. Kuidas teame, et teeme asju Issanda nimel samasuguse veendumusega nagu Paulus, mitte ei kasuta Jumala nime ilmaasjata ([2Ms 20:7](#)) oma plaanide ja kavatsuste täideviimiseks?

Esmaspäev, 3. juuli
Bayu Kaumpungan (Singapur)

Logos. Apostli enesekehtestamine

Ap 9:1–10; 1Kr 1:4; Gl 1; Ef 1:2; Kl 1:2

Kiri galaatlastele on Kirja roomlastele kõrval teine Uue Testamendi raamat, mis on tuntud lunastusteemalise arutluse poolest. Kuid Kirjas galaatlastele on ainulaadne see, et Galaatia koguduste probleemi kohta kirjutades kehtestas Paulus end tugevamalt. Ta oli veendunud, et tal oli roll, mis muutis ta selle jaoks sobilikuks – ta oli apostel. Kahes esimeses peatükis kasutab Paulus keelt, nagu püüaks ta kasutada ära oma positsiooni, et anda edasi seda, mis tal koguduste jaoks meeles mõlkus. Miks selline lähenemisviis?

Ei ole ühtki muud head sõnumit, mida kristlus saaks esitada, ilma et selle keskmes oleks Jeesus.

Evangeelium – see on isiklik asi ([Gl 1:6–10](#))

[Gl 1:6–10](#) väljendab Paulus oma pettumust ja ka vastuseisu „evangeeliumi“ suhtes, mida õpetati väga teistmoodi. Ta ütleb lausa, et need, kes õpetavad teistsugust evangeeliumi, peaksid olema neetud (salmid [8, 9](#)). Nii karmi väljendusviisi võib seostada Pauluse isiksusega, mis oli tuntud väga otsekohe ja mõnikord karmina.

Kuid selle teksti lähem uurimine näitab, et põhjus, miks Paulus nii karmi keelt kasutas, ei olnud ainult isiksuses. Pauluse sõnul ei pruugi tõeline evangeeliumisõnum olla kõigile inimestele meele järele, kuid tema eesmärk ei olnud olla poliitiliselt korrektne (salm [10](#)). Teiseks ei olnud evangeelium inimeste leiutus, vaid sõnum Jeesuselt endalt (salmid [11, 12](#)). Teisisõnu, evangeelium ulatub väljapoole inimeste piire. See on jumalik lahendus patuprobleemile.

Lihtne on kujutleda, et mõni Galaatia koguduste liige võis esitada tähtsa küsimuse: „Kuidas Paulus teab, et just tema evangeeliumi õpetus on Jumalalt?“ Näib, et Paulus oli sellise küsimuse jaoks valmis ning vastab sellele kohe tunnistusega sellest, kuidas kogemuses Jeesusega muutis tema elu (salmid [13–24](#)).

Jeesusega kohtumine Damaskuse teel oli tema jaoks nii reaalne, et tal oli raske sellest mitte rääkida ([Ap 9:1–10](#)). Evangeelium peab tõepoolest olema isiklik asi, mitte üksnes lugu, mida kuulda. Enne seda, kui inimene avastab evangeeliumi väe isikliku kogemuse kaudu, võib sõnum päästest Jeesuses olla lihtsalt tore lugu ilma tegeliku elu seoseta.

Evangeelium – kõige tähtsam on Jeesus ([Gl 1:11, 12](#))

Teine terav punkt Pauluse sissejuhatuses on rõhutatud väide, et tema kuulutus ei ole tema enda asi, vaid hoopis Jeesuse Kristuse ilmutus ([Gl 1:11, 12](#)). See väljend esineb järjepidevalt paljudes Pauluse kirjades erinevatele kogudustele, ning sellega viidatakse, et Jeesus on ainus põhjus, miks Paulus pühendas oma elu Kristuse käskjalg olemisele ([1Kr 1:4](#); [Ef 1:2](#); [Kl 1:2](#)).

Ei ole ühtki muud head sõnumit, mida kristlus saaks esitada, ilma et selle keskmes oleks Jeesus. Evangeeliumi muudab nii mõjuvõimsaks just see, et selle keskmes on pääste Jeesuses. Ilma selleta ei ole kristlusel ainulaadset sõnumit, mida teistele jagada. Sellepärast on Paulus nii häiritud, kui Galaatia kogudused hakkasid lisama õpetusi, milles oli Jeesus kõigest osa päästest, mitte ainus pääsetee ([Gl 2:15, 16](#)).

VASTA

1. Mis on sinu isiklik kogemus Kristusega, mis saab aidata sul leida samasuguse veendumuse, nagu oli Paulusel, kui ta pühendas oma elu evangeeliumi kuulutamisele?

2. Missugused on mõned asjad, mille võime „lisada“ päästekuulutusele, mis võivad lahjendada tõelise pääste väge Jeesuses?

*Teisipäev, 4. juuli
Faith Toh (Singapur)*

Tunnistus. **Sõnakuulmine on parem kui ohver**

[1Sm 15:22](#); [Ho 6:6](#); [Mk 12:33](#); [Lk 11:42](#); [Gl 1:10](#)

Saul kuulis Jumala korraldust, et ta pidi hävitama amelekid täielikult ega tohtinud sõjasaaki võtta, kuid selle asemel säästis ta parimad lambad ja kariloomad, et ohverdada need Issandale ([1Sm 15:21](#))

Sarnases olukorras „olid Pauluse ajal need, kes hoidsid kinni ümberlõikamisest ning tõid Piiblist ohtralt tõendeid näitamaks selle kohustuslikkust juutidele. Kuid see

õpetus ei olnud sel ajal enam oluline, sest Kristus oli Kolgata ristil surnud ja liha ümberlõikamisel ei saanud enam väärtust olla.“¹

Jumal ei soovinud ümberlõikamise ohvrit, vaid sõnakuulmist oma kutsele. „Kristuse koguduse töös oli saanud täiesti uus periood. Uks, mille paljud juutidest pöördunud paganatele olid sulgenud, pidi nüüd pärani avatama. Paganaid, kes evangeeliumi vastu võtsid, tuli nüüd pidada võrdseks juutidega, ilma et neil oleks vaja olnud täita ümberlõikamise kommet.“²

Sõnakuulmine on selle inimese vastus, kes on Jumalaga usalduslikus suhtes.

„Ettevaatusabinõuna soovitas Paulus targasti Timoteos ümber lõigata – mitte et Jumal oleks seda nõudnud, vaid et kõrvaldada juutide südamest eelarvamused, mis oleksid takistanud Timoteose tööd. Oma töös pidi Paulus rändama linnast linna ning külastama paljusid maid, kus sageli oli võimalus kuulutada Kristust peale teiste paikade ka juutide sünagoogides. Kui oleks teada saadud, et üks tema seltsilistest on ümberlõikamata, oleks juutide eelarvamused ja fanatism ta tööd suuresti takistanud. Kõikjal kohtas apostel otsustavat vastupanu ja karmi tagakiusamist. Ta soovis tuua oma juudi vendadele, nii nagu paganatelegi, evangeeliumitundmist, ning seepärast püüdis ta, niipalju kui tema usulised tõekspidamised lubasid, kõrvaldada kõik põhjused vastupanuks. Ometi, ehkki ta niipalju juutide eelarvamustega arvestas, uskus ja õpetas ta, et ümberlõikamatus ega ümberlõikamine ei ole midagi, Kristuse evangeelium aga on kõik.“³

Sõnakuulmine on selle inimese vastus, kes on Jumalaga usalduslikus suhtes. Me usaldame Jumalat ja toetume Tema. Tema juhib. Sõnakuulmine on parem kui ohver sellepärast, et me laseme Jumalal võtta Tema õigusjärgse juhikoha ning jääme samas ise enda õigusjärgsele positsioonile – Temast sõltuvale ja Tema ettenägevusele alluvale kohale.

Kolmapäev, 5. juuli

Melody Tan (Wahroonga, Uus-Lõuna-Wales, Austraalia)

Praktiline juhend. „Te nõdrausulised“

[Rm 3:28](#); [Gl 1:6–9](#)

Ühel jahedal oktoobrikuupäeval 1517. aastal kõndis Martin Luther, ebamäärase liigitusega preester, kes õpetas Saksamaal Wittenbergi ülikooli teoloogiat, linna Kõigi Pühakute kiriku poole. Ta oli missioonil. Tema käes oli see, mis hiljem sai tuntuks kui üheksakümmend viis teesi ja mille ta traditsiooni kohaselt kiriku uksele naelutas. Mis ajendas Lutheri tegevust, et tänapäeval tähistab see ajaloos protestantliku reformatsiooni algust?

Meie teod ei määra ära meie päästet, vaid need näitavad, kes me oleme.

Põhimõtteliselt protesteeris Luther kaasaegse kiriku kommete vastu, mis tema uskumuse kohaselt kaldusid evangeeliumi olemusest kõrvale. Samamoodi nagu apostel Paulus kirjutas kirja galaatlastele, kirjutas Luther oma üheksakümmend viis teesi, et meenutada kristlikele juhtidele, et Jumala andustus tuleb üksnes usu läbi, midagi muud ei ole vaja.

Kuid inimloomus on selline, et me vajame konkreetseid asju. Ebamääraseid kontseptsioone nagu usk ja andustus võib olla eriti raske mõista, iseäranis siis, kui teame, et oleme minevikus kohutavaid vigu teinud. Kuidas me siis oma usku tugevdame?

¹ „The Seventh-day Adventist Bible Commentary“, 2. tr, 6. kd, lk 1061.

² Ellen G. White, „Apostlite teod“, orig lk 136.

³ Samas, orig lk 204.

Palu Jumalalt usku. Samamoodi nagu Jumal on huvitatud meie elu praktilistest aspektidest, on Ta huvitatud ka meie vaimulikest vajadustest. Meenuta meest, kes hüüatas: „Ma usun, aita mind mu uskmatuses!“ ([Mk 9:24](#))

Pea päevikut. Kui sul ei ole harjumust päevikut pidada, ei pea sa iga päev oma mõtteid ja tegevusi kirja panema. Kuid siiski on hea idee kirjutada üles vähemalt need hetked, mil Jumal end sinu jaoks eriti reaalseks tegi. Need märkmed julgustavad sind, kui tunned, et su usk hakkab kahanema.

Täna Teda andestuse eest. Võib-olla ei tundu see sulle loogilisena, eriti kui sa ei tunne, et sulle on andestatud, kuid täna Teda sellegipoolest. Motivatsioonikoolitajad käsivad sageli panna inspireerivaid tsitaate sinna, kus me neid näeme, just selsamal põhjusel – see, mida mõtleme ja ütleme, muutub lõpuks meie reaalsuseks.

Igaüks, kes räägib sulle, et sul on vaja midagi teha või järgida, kuulutab sulle teist evangeeliumi, kui sa oled vastu võtnud. Meie teod ei määra ära meie päästet, vaid need näitavad, kes me oleme.

VASTA

1. Mida saad veel teha, et oma usku tugevdada?
2. Miks võib sinu arvates olla „tegudele“ keskendumine kristliku usu jaoks kahjulik?

Neljapäev, 6. juuli

Rislyn Soo (Wahroonga, Uus-Lõuna-Wales, Austraalia)

Arvamus. **Mis siis?**

[Ap 15:1–5](#); [Rm 1:16, 17](#); [Gl 1:6–10](#)

Kui ma hakkasin varateismelisena kirikus käima, räägiti mulle kohe, kuidas käituda. Olid teatud asjad, mida ei tohtinud teha ja ma pidin kandma ainult teatud tüüpi riietust, mida peeti sobivaks. Põhimõtteliselt pidin liikmeks nimetamiseks sobima teatud raami ja ma arvasin, et kristlane olemine seda tähendabki.

Meie kohus Jumala ees on peegeldada Tema iseloomu.

Minu kontseptsioon kristlusest ja usk varisesid põrmu esimestel nädalatel, kui hakkasin ühes teises riigis seitsmenda päeva adventistide ülikoolis käima. Inimesed tegid asju, mis minu arust ei olnud lubatud, ning käisid riides teistmoodi, kui olin arvanud, et koguduseliikmelt oodatakse. Kuid ometi oli ilmne, et nad on sügavalt pühendunud kristlased, kes armastavad Jumalat.

Kas meie suhe Jumalaga ja meie pääste alus sõltuvad sellest, mida me teeme või ei tee? Kui jah, siis kus lõpevad kultuurilised normid ja isiklikud eelarvamused ja algab evangeelium?

Enesestmõistetavalt ootab Jumal meilt Tema järgimisel ja austamisel teatud standardit. Kuid Ta ei andnud reegleid, piiranguid ega isegi kümmet käsku mitte näitamaks meile, mida peame tegema Jumala perekonda kuulumiseks, vaid Ta andis need selleks, et kaitsta meid Tema korraldustele mittekuuletumise soovimatute tagajärgede eest.

Meie kohus Jumala ees on peegeldada Tema iseloomu. Pealegi, „meid kõiki, kes me katmata palgega vaatleme Issanda kirkust peegeldumas, muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse. Seda teeb Issand, kes on Vaim.“ ([2Kr 3:18](#)) Teisisõnu, me muutume selle sarnaseks, millele me oma tähelepanu koondame. Aga ükskõik mida me teeme, me teeme seda armastusest Tema vastu, mitte hirmust kaotada taevas, kui toimime teistmoodi.

Mis puutub meie päästesse, siis annab Jumal selle „igaühele, kes usub“ ([Rm 1:16](#)). Suhtes Temaga on meil päästekindlus üksnes usu alusel. Meie teod peavad olema Jumalale meelepärased. Mis kõige tähtsam, meie otsustada ei ole, kuidas inimesed peaksid käituma. See on Jumala otsustada.

VASTA

1. Kas sulle meenub mõni „kristlik käitumisviis“, mis tuleneb kultuurinormidest või isiklikest eelarvamustest ega põhine Piiblit?
2. Kuidas olla kindel, et püüad oma käitumisega meeldida Jumalale, mitte inimestele?

Reede, 7. juuli

Mindi Vetter (Newman Lake, Washington, USA)

Uurimine. **Jumala arvamus on tähtsam kui maailma oma**

[Gl 1](#)

KOKKUVÕTE

Nagu selle nädala õppetükk näitab, kirjutas Paulus selle kirja, et galaatlased mõistaksid, et tema sõnum ei olnud inimestelt. Jumal sisendas sõnad ja Paulus kõneles. See ei olnud Pauluse kuulutus, vaid Jumala oma. Me ei pea kaaluma valesid, mida inimesed üritavad meid uskuma panna, sest meil on Jumala Sõna, millega neid valesid võrrelda. Nagu [Gl 1:10](#) ütleb, on kõige tähtsam Jumala arvamus. Meil ei ole vaja sellele maailmale meeldida ega seda uskuda. Meil on vaja meeldida üksnes Jumalale – Tema on meid loonud ja armastab meid vaatamata sellele, kes me oleme.

TEGEVUSED

- Kirjuta luuletus sellest, kuidas lasta selle maailma valedel ja eksitustel haihtuda, kuni Jumal jääb kõige tähtsamale kohale.
- Koosta piltidest kollaaž, mis kujutab valesid, mida inimesed sulle ette söödavad, seejärel tõmba kõigest läbi lai punane joon meenutamaks, et Jumala arvamus sinust peab olema alati kõige tähtsam.
- Sõida jalgrattaga, jaluta või sõida mööda tänavat ning jälgi linde. Mõtiskle nende ainulaadsuse ja fakti üle, et ükskõik kui kummaliselt nad ka ei käituks, nad ei muutu kunagi ja Jumal aktsepteerib neid just samamoodi nagu sind.
- Alustage mõne sõbraga piibliuurimist ja vaadake niisuguste inimeste elu, kes lubasid Jumala arvamuse kõige tähtsamale kohale, nagu näiteks Maarja Magdaleena.
- Muuda [Gl 1:10](#) on igapäevaseks palveks, mis meenutab sulle, et kõige tähtsam on Jumala Sõna ja Tema arvamus.

LISALUGEMINE

[1Kr 15:1-11](#); [1Ts 2:1-12](#).

Ellen G. White, „Apostlite teod“, 36. peatükk.

Jack Kuhatschek, „Galatians: Why God Accepts Us“ (Lifeguide Bible Studies, 2000), 1. ja 2. peatükk.

Timothy Keller, „Galatians for You“ (The Good Book Company, 2013), 1. ja 2. peatükk.